
KEN

2023-2027

RAPORT

JAKOŚCI KSZTAŁCENIA W SZKOLE DOKTORSKIEJ

Szkoła Doktorska Uniwersytetu Morskiego w Gdyni

Uniwersytet Morski w Gdyni

Nazwa i siedziba szkoły doktorskiej

Szkoła Doktorska Uniwersytetu Morskiego w Gdyni

Okres ewaluacji

1.10.2019–18.12.2024

Nazwa podmiotu prowadzącego szkołę dokorską

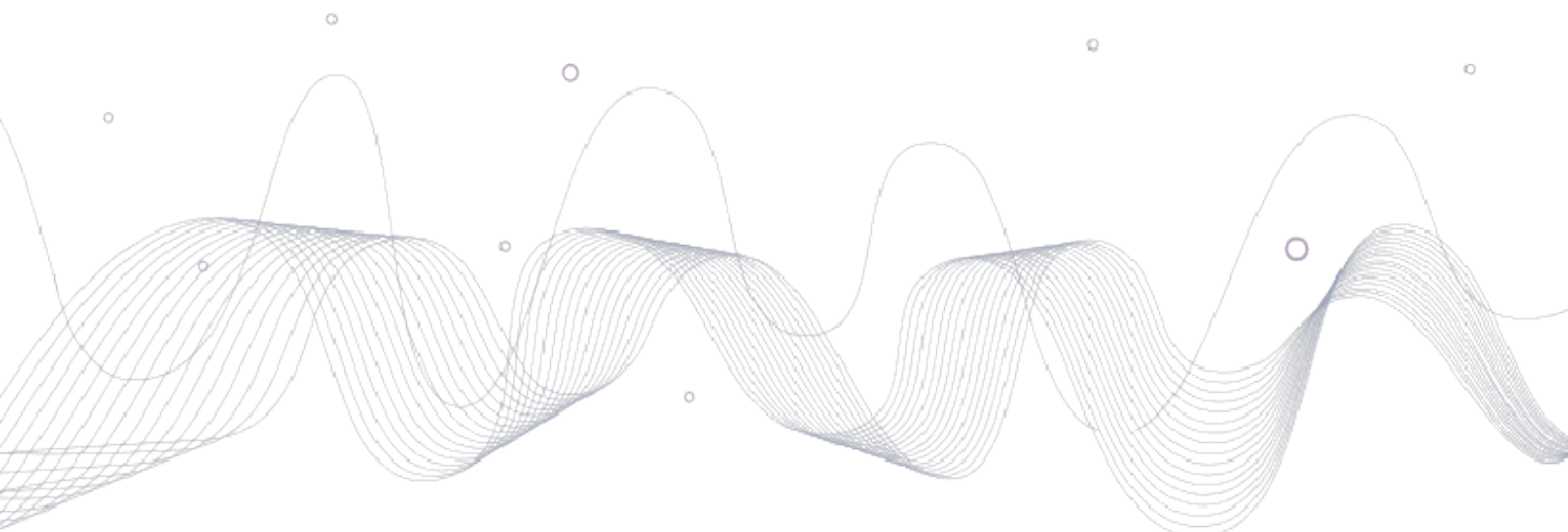
Uniwersytet Morski w Gdyni

Podmioty współprowadzące szkołę dokorską (gdy jest prowadzona wspólnie)

-

Data sporządzenia raportu

13.03.2025

Skład zespołu oceniającego:

Przewodniczący:

Jonak Kamil

Sekretarz:

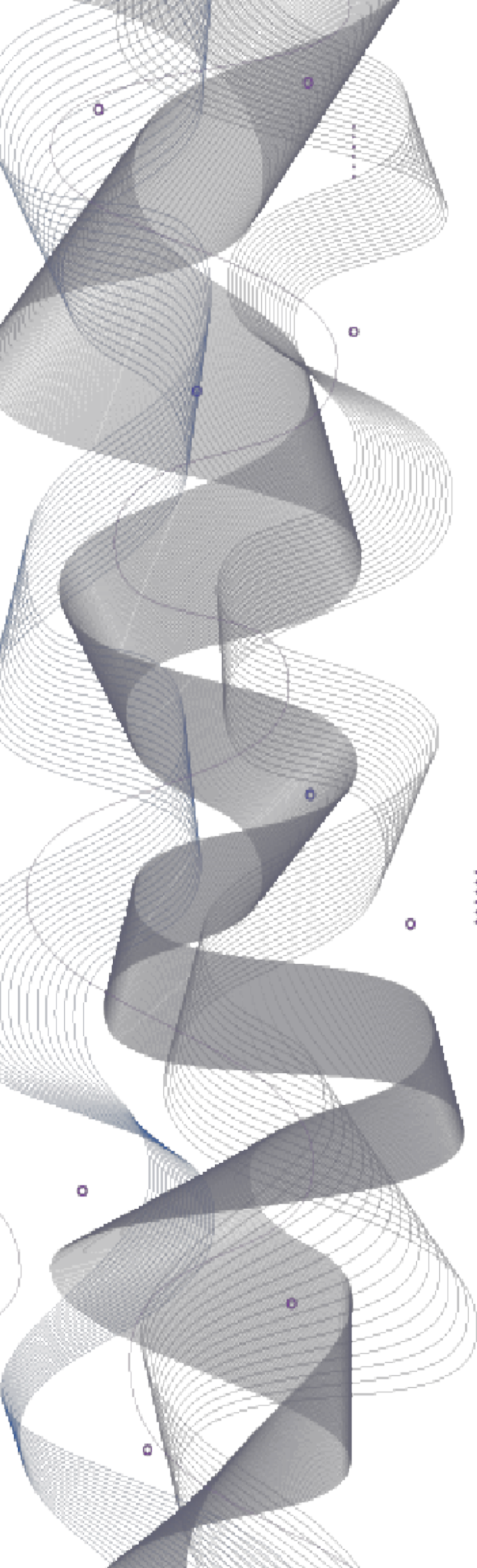
Tomasz Hadaś

Członkowie:

Jerzy Baranowski

Diana Alexandru

Paulina Góra

SPIS TREŚCI

I. Ogólne informacje o szkole doktorskiej	5
II. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	6
III. Współpraca podmiotu z samorządem doktorantów	7
IV. Informacje dotyczące szkoły doktorskiej, do których odnoszą się kryteria ustawowe	8
V. Opinia końcowa i rekomendacje	17
VI. Ocena i uzasadnienie	19

I. OGÓLNE INFORMACJE O SZKOLE DOKTORSKIEJ

Nazwa szkoły	Szkoła Doktorska Uniwersytetu Morskiego w Gdyni
Data utworzenia	2019
Data rozpoczęcia kształcenia w szkole doktorskiej	1.10.2019
Podmiot współpracujący przy prowadzeniu kształcenia (nie chodzi o podmioty współtworzące szkołę doktorską)	-
Dziedzina/dziedziny nauki lub sztuki, w której prowadzone jest kształcenie	Dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych (od: 01-01-2018) Dziedzina nauk społecznych (od: 01-01-2018) Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych (od: 01-01-2018)
Dyscyplina/dyscypliny naukowe lub artystyczne, w których prowadzone jest kształcenie	automatyka, elektronika i elektrotechnika (od: 01-01-2018 do: 10-11-2022) inżynieria lądowa, geodezja i transport (od: 11-11-2022) automatyka, elektronika, elektrotechnika i technologie kosmiczne (od: 11-11-2022) nauki o zarządzaniu i jakości (od: 01-01-2018) nauki o Ziemi i środowisku (od: 01-01-2018)
Nazwa/zakres programu kształcenia	Program kształcenia w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Morskiego w Gdyni
Liczba osób prowadzących zajęcia	44
Liczba doktorantów odbywających kształcenie w szkole doktorskiej (według stanu na dzień 12.03.2025)	43
Liczba promotorów sprawujących opiekę nad przygotowaniem rozpraw doktorskich (wg stanu na dzień 12.03.2025)	25
Liczba promotorów pomocniczych sprawujących opiekę nad przygotowaniem rozpraw doktorskich (wg stanu na dzień 12.03.2025)	22

II. INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja SD UMG odbyła się 8 kwietnia 2025 r. w godzinach 9:00 do 16:00. Rozpoczęła się od 30 minutowego spotkania Zespołu oceniającego KEN z Władzami Podmiotu, reprezentowanymi przez Prorektora ds. Nauki UMG dr hab. Dariusza Barbuchę, prof. UMG oraz Dyrektora SD UMG dr hab. inż. Anetę Ociecek, prof. UMG. Następnie Zespół spotkał się kolejno z zespołem przygotowującym raport samooceny, administracją SD, prowadzącymi zajęcia w SD i opiekunami naukowymi oraz przedstawicielami Rad Naukowych ocenianych dyscyplin, doktorantami i Radą Samorządu Doktorantów. Wszystkie spotkania odbywały się w sali seminaryjnej, zapewniającej komfort pracy. Na spotkaniach z nauczycielami oraz doktorantami odnotowano wysoką frekwencję udziału. Komisji niezwłocznie dostarczano wszystkie dokumenty o jakie wnioskowała przed lub w trakcie trwania poszczególnych spotkań. Uczestnicy spotkań chętnie i najczęściej wyczerpująco udzielali odpowiedzi na pytania Zespołu oceniającego. Atmosferę tych spotkań można ocenić jako profesjonalną i swobodną jednocześnie. Zespół zwrócił uwagę na bardzo wysoki poziom zadowolenia pracowników i doktorantów ze sposobu prowadzenia SD oraz podkreślanu jej kameralnego charakteru, który sprzyja unikaniu sytuacji konfliktowych. Brak uwag krytycznych ze strony uczestników spotkania, w połączeniu z ograniczonymi mechanizmami samodoskonalenia lub zapobiegania sytuacjom nietypowym potwierdza ograniczony poziom samokrytyki w jednostce. Po zakończonych spotkaniach Zespół szczegółowo zapoznał się z dokumentacją prowadzoną w SD, w tym z przykładowymi IPB, ankietami pracowników, dokumentami z oceny śródkresowej. Stwierdzono porządek w przechowywaniu dokumentacji i nie stwierdzono istotnych braków. Wizytacja zakończyła się ponownym spotkaniem Zespołu z Władzami Podmiotu, w trakcie którego przekazano najważniejsze spostrzeżenia i zastrzeżenia do działalności SD.

III. WSPÓŁPRACA PODMIOTU Z SAMORZĄDEM DOKTORANTÓW

Samorząd Doktorantów posiada swój budżet w wysokości 35 000 PLN. Zgodnie z ust. 2 art. 215 Ustawy PSWiN (Dz. U. 2024. 1571 t.j.) *“Uczelnia zapewnia warunki niezbędne do funkcjonowania samorządu studenckiego, w tym infrastrukturę i środki finansowe, którymi samorząd studencki dysponuje w ramach swojej działalności”*. Uczelnia zapewnia środki finansowe samorządowi doktorantów, natomiast nie są one przeznaczone jedynie na funkcjonowanie i kulturalną działalność samorządu doktorantów, a również na cele naukowe poszczególnych doktorantów. Rekomenduje się, by budżet na działalność kulturalną (ust. 4, ust. 9 art. 110 PSWiN) został oddzielony od całkowitego budżetu. Niezrozumiały również jest fakt opiniowania przez Przewodniczącą samorządu doktorantów wniosków o finansowanie zadań naukowych doktorantów. Rekomenduje się odejście od praktyki oceniania przez Przewodniczącą wniosków doktorantów o finansowanie konferencji naukowych czy publikowania artykułów naukowych. Pozytywnie ocenia się opiniowanie przez samorząd doktorantów zmian w programie kształcenia oraz regulaminie szkoły doktorskiej czy w innych aktach kwestii związanych ze środowiskiem doktoranckim. Samorząd Doktorantów ściśle współpracuje z władzami Szkoły Doktorskiej, co potwierdzają dokumenty ukazane podczas wizytacji. Przedstawiciele środowiska doktoranckiego znajdują się w gremiach przedstawicielskich.

IV. INFORMACJE DOTYCZĄCE SZKOŁY DOKTORSKIEJ, DO KTÓRYCH ODNOSZĄ SIĘ KRYTERIA USTAWOWE

- **Adekwatność programu kształcenia oraz indywidualnych planów badawczych do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK oraz ich realizacja:**
Szkola doktorska posiada program kształcenia oraz szczegółową charakterystykę programu kształcenia, która zawiera różnorodne aspekty, w tym karty przedmiotów oraz matryca zgodności 8 PRK. Program powstał w wyniku dyskusji członków rad naukowych UMG oraz kierowników SD, z uwzględnieniem pozytywnych opinii Samorządu Doktorantów (m.in. wniosek o przedmiot „Coaching kariery”), lecz brak jest dokumentacji wpływu poszczególnych uwag.
Zgodność z poziomem 8 PRK uzyskano przez dosłowne powtórzenie sformułowań rozporządzenia MNiSW. Rady Dyscyplin odpowiadają za kompletność i mierzalność efektów (§ 24), jednak ich uchwały nie zawierają uzasadnień. Matryca przypisuje efekty do przedmiotów, ale realizacja w IPB wymaga od doktorantów nadmiernej, sztucznej szczegółowości. Sylabusy modułowe precyzyjnie wiążą treści z efektami.
Program obejmuje wykłady i zajęcia indywidualne, aktywności oraz moduł organizacyjny. Sesje sprawozdawcze jako wewnętrzne konferencje naukowe są silnym elementem wspierającym rozwój i ocenę śródkresową.
Program ewoluował przez kolejne nabory (2021–2025) za sprawą nowych kursów (analiza danych, zajęcia w j. angielskim, dyscypliny inżynieria lądowa i nauki o Ziemi) oraz modułu „Coaching kariery”. Zmiany mają pozytywne opinie doktorantów, brak jednak szczegółowych raportów konsultacji i powiązania z mechanizmami doskonalenia oferty kształcenia. Uchwała Senatu, konsultowana z samorządem, określa ramy programu (§ 21), formę interdyscyplinarną, obowiązkowe i fakultatywne zajęcia oraz praktyki (60 h).
Termin na przygotowanie Indywidualnego Planu Badawczego wynosi 12 miesięcy (§ 22–23), które zatwierdza dyrektor po uzgodnieniu z promotorem a nawet po zaopiniowaniu przez promotora pomocniczego. W regulaminie Szkoły Doktorskiej są szczegółowe wytyczne do zawarcia w IPB przez doktorantów. Stwierdza się, że IPB zawiera wszystkie pożądane zagadnienia. Podkreśla się jednak, że doktorant rozpoczynający swoje kształcenie w Szkole Doktorskiej powinien skupić się na jasnym określeniu problemu badawczego oraz pożądanej ścieżki jego rozwiązania bez wchodzenia w szczegóły etapów osiągnięcia efektów uczenia się dla kwalifikacji ustalonych przez Uczelnię. Procedury nadzoru (§ 5) i komisje śródkresowe (§ 17–18) działają elektronicznie, wprowadzono ocenę opieki promotorskiej (§ 11a), lecz brakuje wytycznych do sylabusów i kryteriów ewaluacji zajęć.

W programie kształcenia znalazły się przedmioty, które pomagają doktorantom lepiej przygotować zarówno samą pracę doktorską jak też proces jej obrony, odwołując się do kompetencji społecznych, komunikacyjnych oraz upowszechniania wiedzy. Pozytywnie ocenia się interdyscyplinarność w planie kształcenia.

- **Sposób weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK:**

Zasady weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK są ogólnie dostępne dla wszystkich zainteresowanych oraz precyzyjnie sformułowane. System weryfikacji efektów uczenia się w Szkole Doktorskiej UMG obejmuje metody formalne: egzaminy pisemne i ustne, oceny i zaliczenia z przedmiotów metodycznych, protokoły, sprawozdania doktoranta oraz opinie promotora; nieformalne weryfikacje bazują na obserwacji pracy badawczej i dydaktycznej doktorantów podczas seminariów, pracowni i praktyk. Nie określono ich dokładnego wpływu na ocenę. Stwierdza się transparentność i rzetelność procesu weryfikacji efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK. Kluczowym elementem procesu weryfikacji uczenia się jest regularne udzielanie doktorantom informacji zwrotnej, będącej częścią oceny kształtującej, by na bieżąco wpływać na rozwój doktoranta i przyzwyczajać do nieodłącznej w pracy naukowej praktyce recenzowania wyników badań.

Śródkresowa ocena IPB stanowi kluczowy element weryfikacji. Obejmuje autoreferat, w którym dokumentuje: cel, hipotezy, metody, postępy w publikacjach i grantach oraz mobilność. Trzyosobowa komisja (w tym ekspert zewnętrzny) prowadzi rozmowę weryfikującą wiedzę merytoryczną i metodyczną, wypełnia formularz oceny IPB i wymaga uzasadnień dla niedociągnięć. Doktorant składa poprawiony plan z pisemnym odniesieniem się do zaleceń. Wątpliwości budzi forma odpowiedzi, która ma formę wielokrotnych podziękowań za uwagi. Wskazany jest opis bardziej syntetyczny, nie stwarzający pozorów wywierania presji społecznej na doktorantów.

Sesje sprawozdawcze oraz praca w pracowni doktorskiej umożliwiają semestralny monitoring postępów i angażują kadrę promotorską do oceny jakości aktywności. Jest to rozwiązanie bardzo dobre i należy je promować jako dobrą praktykę. Wobec semestralnych sprawozdań stwierdza się ich dużą częstotliwość. Zdaniem samorządu doktorantów jest to mocno obciążające, ale jednocześnie pomocne przed oceną śródkresową oraz obroną rozprawy doktorskiej.

Zwracamy też uwagę, że opis systemu nadmiernie podkreśla dominację egzaminów, podczas gdy faktycznie egzaminy występują tylko w niektórych przedmiotach. Duża część weryfikacji kształcenia z przedmiotów zawartych w programie kształcenia uwzględnia prezentacje. Metodą weryfikacji poziomu realizacji praktyk zawodowych dydaktycznych jest poddawanie tej aktywności doktorantów opiniowaniu przez studentów. Konferencje i granty mają charakter fakultatywny w regulaminie SD, a procedura ankiet studenckich praktyk nie jest formalnie określona w kartach przedmiotów. Jednocześnie w dokumentach brak jednak jasnego przyporządkowania każdej z tych metod do poszczególnych kategorii efektów PRK (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne).

- **Kwalifikacje nauczycieli akademickich lub pracowników naukowych prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej:**

Kwalifikacje są ściśle powiązane z zakresem prowadzonego kształcenia; dobór kadry opiera się na pragmatyce SD UMG i specyfice interdyscyplinarnej oferty. Kadra dydaktyczna i promotorzy muszą posiadać co najmniej stopień doktora (wyjątek – lektorzy z tytułem magistra) oraz wykazywać aktualny, znaczący dorobek naukowy i zawodowy. Szkoła Doktorska zawarła w raporcie z odpowiednim wyprzedzeniem sylwetki osób prowadzących kształcenie w szkole doktorskiej z uwzględnieniem dorobku naukowego oraz aktywności naukowej. Dostarczone przez SD UMG sylwetki członków kadry nie budzą zastrzeżeń, jednak należy zauważyć braki proceduralne w tym zakresie. Wykładowcy i promotorzy są zatwierdzani przez rady dyscyplin, brak jednak dokumentów z uzasadnieniami zatwierdzenia. Brakuje określenia procedur związanych z doбором prowadzących zajęcia w szkole doktorskiej, innej niż przychylenie się Rady do prowadzenia danego przedmiotu.

System oceny pracy nauczycieli akademickich, wedle raportu, mobilizuje do ciągłego rozwoju zawodowego poprzez monitorowanie osiągnięć, opinii doktorantów oraz system oceny pracy. Co więcej, raport sugeruje stały monitoring jakości kształcenia przez zbieranie opinii doktorantów i potwierdza wysoką jakość pracy kadry. Analiza ankiet pozwoliła stwierdzić, że ankiety są wypełniane szczątkowo. Wielu wykładowców ma pojedyncze ankiety. Negatywną ocenę stwierdzono wyłącznie dla jednej oceny częściowej, przy czym ocena całościowa pracownika pozostała pozytywna.

Dodatkowe wymagania dotyczą promotorów – m.in. zwiększony dorobek publikacyjny w ostatnich 5 latach w dyscyplinie naukowej, w której ma być przygotowywana rozprawa doktorska, o co najmniej 3 publikacje opublikowane w czasopiśmie naukowych zamieszczonych w wykazie czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych MNiSW, jak i również nie mogą pełnić funkcji promotora dla więcej niż 3 doktorantów w SD UMG. Z informacji uzyskanych na spotkaniach z pracownikami i kierownictwem szkoły doktorskiej wynika, że nigdy żaden z promotorów nie spotkał się z odmową.

Wedle raportu uczelnia wspiera rozwój kadry dydaktycznej poprzez organizację szkoleń (w tym umiejętności przekrojowych oraz umiejętności interpersonalnych), kursów oraz udział w zewnętrznych wydarzeniach. Z rozmów z pracownikami wynika jednak, że wiedza na temat możliwych szkoleń jest szczątkowa i pracownicy uczący w szkole doktorskiej w przeważającej większości z nich nie korzystają. Należy jednak podkreślić, że dobrą praktyką byłoby wprowadzenie obowiązkowych szkoleń dla promotorów przed objęciem doktoranta opieką promotorską. Należy również zwrócić uwagę, że do kształcenia w szkole doktorskiej nie angażuje się zewnętrznych specjalistów z przemysłu.

- **Jakość procesu rekrutacji:**

Rekrutacja odbywa się w trybie otwartego konkursu. Zasady rekrutacji w języku polskim są publikowane terminowo, a ponadto są łatwo dostępne. Opis procesu umieszczony jest na stronie SD wraz ze wszystkimi wymaganymi informacjami wyłącznie w j. polskim. Strona internetowa w języku polskim zawiera opis kadry szkoły doktorskiej wraz z jej osiągnięciami, opis dostępnej infrastruktury, katalog prowadzonych badań, informacje dotyczące współpracy naukowej oraz osiągnięć doktorantów i absolwentów SD. Szkoła Doktorska deklaruje w raporcie, że jest otwarta na kandydatów z różnych ośrodków z kraju i z zagranicy. W rzeczywistości stoi to w sprzeczności z brakiem dostępu do dokumentów w języku angielskim, co potwierdza niski odsetek doktorantów zagranicznych. Regulamin rekrutacji określa kryteria będące podstawą przyznawania punktów za dotychczasowe osiągnięcia Kandydata i zakres tematyczny rozmowy rekrutacyjnej. Komplet informacji dotyczący rekrutacji publikowany był najpóźniej w marcu, czyli z zachowaniem ustawowego terminu.

Kandydaci przesyłają dokumentację poprzez system IRK. Wszystkie kryteria są merytoryczne i służą określeniu poziomu naukowego kandydatów. Katalog kryteriów osiągnięć jest stosunkowo ograniczony i nie różnicuje zaangażowanie Kandydata w projekty badawcze. Decydujący wpływ ma rozmowa rekrutacyjna, w trakcie której ocenia się koncepcję realizacji pracy doktorskiej ustaloną przez Kandydata z potencjalnym promotorem. Komisja Rekrutacyjna, początkowo wspólna dla dyscyplin, obecnie powoływana jest osobno dla każdej dyscypliny. Skład Komisji jest bezstronny, ale sposób wyboru członków Komisji nie jest sformalizowany w regulaminie. W skład Komisji nie wchodzi Doktorant - należy rozważyć taką możliwość w regulaminie.

Regulamin SD, rekrutacji i program kształcenia nie uwzględniają specyfiki pełnego finansowania stypendium doktorskiego ze środków projektowych, w tym możliwości przyjęcia doktoranta w trakcie roku akademickiego lub na trzyletni program kształcenia. Może to utrudniać skuteczną realizację projektów naukowych finansowanych ze źródeł zewnętrznych. W rekrutacji do SD UMG uwzględnia się potrzeby osób z niepełnosprawnościami, w tym dostosowanie narzędzi, z wykorzystaniem których prowadzona jest rekrutacja, zagwarantowanie przyjaznych warunków architektonicznych i lokalowych oraz zapewniania rozwiązań ułatwiających komunikację.

- **Jakość opieki naukowej lub artystycznej i wsparcia w prowadzeniu działalności naukowej:**
Wedle opisu, dobór promotora oparty jest na jasnych kryteriach, obejmujących zgodność tematyki rozprawy z kompetencjami promotora oraz potwierdzenie gotowości do sprawowania opieki naukowej. Potencjalny promotor musi zgłosić zagadnienia badawcze, musi mieć aktualny dorobek i zostać zatwierdzony przez radę dyscypliny. Jedna osoba może być promotorem maksymalnie 3 doktorantów. Proces rozpoczęcia opieki promotorskiej odbywa się poprzez złożenie wniosku przez doktoranta (wraz ze zgodą potencjalnych promotorów) do rady naukowej. Należy podkreślić, że sam proces, poza uzyskaniem zgody, jest nieformalny i brak jest dokumentów uzasadniających dlaczego dany promotor jest dobrze związany z tematem.

Możliwa jest zmiana promotora i procedury są przygotowane. Opierają się na uzasadnieniu i opinii Dyrektora SD UMG. Jedna zmiana promotora została zrealizowana bez problemu. Stwierdzono jednak brak procedur na rozwiązywanie problemów na linii promotor – doktorant. Istnieje ścieżka nieformalna, w oparciu o interwencję dyrektora SD UMG, jednak np. nie ma rozwiązania na wypadek wystąpienia konfliktu z promotorem będącym jednocześnie dyrektorem SD. Zaleca się rozszerzenie regulaminu SD UMG o stosowne procedury. Na uczelni funkcjonuje Rzecznik Zaufania.

Uczelnia zapewnia doktorantom pełny dostęp do infrastruktury badawczo-naukowej. Natomiast w razie pojawienia się potrzeb związanych z badaniami, które wykraczają poza możliwości UMG, wsparcie doktorantów odbywa się poprzez promotorów i opiera się na stworzeniu możliwości korzystania z zaplecza innych uczelni. W Szkole Doktorskiej powinna również zostać wypracowana transparentna procedura oceny pracy promotorów. Kluczowe wymaganie stawiane nauczycielom przed zostaniem promotorem to wyrażenie chęci oraz spełnienie kryteriów dot. w szczególności dorobku naukowego. Promotorzy oraz nauczyciele akademicy są oceniani na podstawie ankiet, które nie do końca są obiektywne oraz anonimowe, ze względu na niską liczbę doktorantów.

SD UMG może pochwalić się dobrymi praktykami w relacjach z doktorantami o specjalnych potrzebach. Dotyczy to zapewnienia prawidłowych warunków oraz wsparcia w realizacji programu kształcenia i przygotowania rozpraw doktorskich, w tym zapewnia dostęp do niezbędnej infrastruktury. Aspekt ten bazuje na działaniach nieformalnych i powinien być lepiej uregulowany. Istnieje brak możliwości pozaustawowego zawieszenia kształcenia (inaczej urlopu od kształcenia) w razie konieczności sprawowania opieki nad dzieckiem.

Kształcenie w SD UMG sprzyja stałemu kontaktowi między doktorantem a promotorem (m.in. seminaria, pracownie, sesje sprawozdawcze), a jakość współpracy jest monitorowana przez Dyrektora SD UMG.

- **Rzetelność przeprowadzania oceny śródkresowej:**

Ocena prowadzona jest na podstawie procedury opisanej w regulaminie SD i dokumentach uchwalonych przez poszczególne Rady Naukowe Dyscyplin pod nazwą "Sposób i zasady przeprowadzania oceny śródkresowej doktorantów Szkoły Doktorskiej UMG". Tych ostatnich brak na stronie SD. Dopuszcza się różne tryby przeprowadzania oceny śródkresowej dla uczestników jednej szkoły doktorskiej, ale realizujących swoje prace w innych dyscyplinach. Jedna z Rad nakłada dodatkowy warunek konieczny uzyskania pozytywnej oceny w postaci opublikowanego artykułu, co prowadzi do nierówności w ocenie Doktorantów w ramach jednego procesu kształcenia. Pozostałe kryteria są jasno sprecyzowane i mierzalne.

Wykorzystuje się standardowe formularze dokumentów.

Ocena śródkresowa realizowana jest pod koniec 4. semestru, zgodnie z terminem ustawowym. Członkami Komisji jest dwoje bezstronnych, samodzielnych pracowników UMG, oraz tylko jeden ekspert zewnętrzny, co argumentuje się kwestiami finansowymi. Wybór członków Komisji odbywa się w konsultacji z właściwą Radą Naukową Dyscypliny. Członkiem Komisji nie może być osoba, która wcześniej opiniowała IPB doktoranta poddanego ocenie. W ocenie śródkresowej możliwy jest udział przedstawiciela samorządu doktorantów w roli obserwatora. Elementem oceny jest rozmowa Komisji z promotorem / promotorem pomocniczym.

Proces realizowany jest w formie hybrydowej, tj. dopuszczalny jest zdalny udział eksperta zewnętrznego. Wyniki są jawne, publikowane na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej SD, po uzyskaniu kompletu podpisów członków Komisji. Z udostępnionej dokumentacji wynika, że w jednym przypadku wyniki oceny zostały opublikowane dopiero w październiku, co nie spełnia znamion "niezwłoczności" wymaganej ustawą. Dotychczas pozytywną ocenę otrzymali wszyscy doktoranci, którzy poddani zostali ocenie śródkresowej.

Dobłą praktyką byłoby podsumowanie i porównanie procesów oceny śródkresowej na przestrzeni lat objętych ewaluacją, które powinno obejmować omówienie stwierdzonego poziomu zaawansowania realizacji przez doktorantów IPB oraz ogólną ocenę pomyślności pierwszej połowy procesu kształcenia. Dobłą praktyką byłoby również wprowadzenie na stronie internetowej zasad oceny śródkresowej dla doktorantów, nawet w formie infografiki. Do tej pory w ewaluowanym podmiocie wszystkie osoby uczestniczące w ocenie śródkresowej uzyskały ocenę pozytywną. Nie było odwołań i wniosków żadnej ze stron, więc SD nie wdrażała rozwiązań doskonalących ten proces.

- **Umiejdzynarodowienie:**

Stopień umiejdzynarodowienia kadry plasuje się na poziomie umiarkowanym, co otwiera przed Szkołą Dokorską szerokie perspektywy dalszego rozwoju i pogłębienia współpracy miedzynarodowej. Na podstawie ogólnych informacji zawartych w raporcie niemożliwe jest przeprowadzenie rzetelnej oceny mobilności i aktywności w środowisku miedzynarodowym poszczególnych nauczycieli. Liczba wykazanych aktywności jest na poziomie co najwyżej przeciętnym. Udział miedzynarodowej kadry w procesie dydaktycznym dotychczas był znikomy.

Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia jest na niskim poziomie (jedno szkolenie, jedno seminarium w j. angielskim). W planie kształcenia pojawiły się przedmioty, które będą realizowane w pełni w języku angielskim przez zagranicznych naukowców. Elementy umiejdzynarodowienia są zawarte w IPB w postaci obowiązkowego uczestnictwa na konferencji miedzynarodowej w j. angielskim. SD nie zapewnia systemowego wsparcia w zakresie finansowania udziału w konferencjach. Brak dedykowanego i atrakcyjnego mechanizmu wsparcia mobilności naukowej w postaci stażów; tylko Erasmus. Stwierdzono niski odsetek mobilności doktorantów, pomimo zachęty przez promotorów. SD posiada chęci wobec wdrażania form i zakresu działań mających na celu umiejdzynarodowienie procesu kształcenia, czyli zapewnienie doktorantom warunków do funkcjonowania w miedzynarodowym środowisku naukowym, o czym świadczy ubieganie się o środki w ramach programu STER NAWA, niestety bez sukcesu. Doktoranci wskazują na potrzebę zwiększenia liczby konwersacji w j. angielskim.

W SD kształci się jeden doktorant zagraniczny, posługujący się j. polskim, więc SD nie prowadzi działań wspierających jego adaptację. Program kształcenia, realizowany w większości w języku polskim, jest poważną barierą w realizacji kształcenia cudzoziemców, a zabieganie o nich jest mocno ograniczone. Stwierdza się brak dostępności do dokumentów, komunikatów i materiałów wydawanych w toku kształcenia przygotowywanych na bieżąco i udostępnianych w językach obcych. Na stronie internetowej nie ma tych samych informacji, które udostępniane są dla osób władających językiem polskim.

Dyrektor SD deklaruje bezpośredni kontakt z absolwentami SD UMG poprzez rozmowy telefoniczne, co może być nieefektywne wraz z upływem kolejnych lat.

- **Skuteczność kształcenia doktorantów:**

Skuteczność kształcenia doktorantów jest na wysokim poziomie; dotychczas 100% doktorantów dyscypliny NZiJ złożyło prace w terminie oraz otrzymało stopień doktora. W dyscyplinie AEEiTK złożenie jednej pracy doktorskiej odroczono o 1 rok na wniosek doktoranta i za zgodą dyrektora SD. W pozostałych dyscyplinach nie upłynął jeszcze pełen proces kształcenia. Udział procentowy osób, które ukończyły kształcenie w SD w okresie objętym ewaluacją i złożyły wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wynosi 80%, a tych które uzyskały stopień doktora wynosi 60%. Udział procentowy osób, w ogólnej liczbie doktorantów, którzy ukończyli kształcenie w szkole doktorskiej i złożyły wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora wynosi 67%, a tych, którym nadano stopień doktora - 50%.

Regulamin SD przewiduje możliwość przedłużenia terminu złożenia rozprawy doktorskiej, a katalog przyczyn umożliwiających przedłużenie jest dostępny i racjonalny (choroba doktoranta, urlopu macierzyński lub ojcowski), chociaż zostawia pole do interpretacji Dyrektorowi SD, np. poprzez zapis "zdarzenia losowe". Dotychczas nie było sytuacji, w której doktorant ubiegał się o zawieszenie kształcenia lub uzyskanie urlopu. Zapisy dotyczące możliwości skorzystania z przerwy w kształceniu są uregulowane w regulaminie SD poprzez zapisy tożsame z treścią stosownych zapisów ustawowych (art. 204 ust. 3 PSWiN).

Zawieszenie kształcenia jest tylko i wyłącznie na wniosek doktoranta.

Dla każdej z czterech dyscyplin, w której realizowane jest kształcenie, wskazano od 3 do 5 osiągnięć naukowych doktorantów. Udało się tego dokonać nawet w przypadku dyscypliny NZiŚ, w której kształcenie od niecałych dwóch lat realizuje tylko jeden doktorant. Wybór został dokonany arbitralnie przez Dyrektora SD. Osiągnięcia są zróżnicowane, zawierając między innymi publikacje z listy ministerialnej, udział w projektach finansowanych ze źródeł zewnętrznych, zgłoszenie patentowe, wzór użytkowy. Wśród publikacji spory odsetek stanowią prace opublikowane w wydawnictwie mdpi, pozostałe mają IF nie większy niż 1.0. Biorąc pod uwagę etap kariery doktorantów i ich liczbę, jakość publikacji można uznać za satysfakcjonującą, chociaż niepokoi niewielka liczba publikacji, w których doktorant jest pierwszym autorem. Wykazane osiągnięcia są związane z tematyką rozpraw doktorskich i działaniami opisanymi w IPB.

W szkole doktorskiej prowadzi się oceny nad jakością kształcenia, stosując narzędzia takie jak ankieta o opiece promotorskiej i nauczycieli akademickich. Ocena promotorska ukazuje bardzo dobre wyniki, natomiast podkreśla się jej niską anonimowość ze względu na niską liczbę doktorantów i rekomenduje wprowadzenie dodatkowych rozwiązań. Szkoła Doktorska posiada racjonalną politykę udzielania i odmowy przedłużenia terminu na złożenie rozprawy doktorskiej.

V. OPINIA KOŃCOWA I REKOMENDACJE

Rekomendacje zespołu oceniającego w poszczególnych kryteriach oceny:

1. PROGRAM KSZTAŁCENIA:

wyjaśnić w sylabusach uzasadnienie celu i związku modułu organizacyjnego z efektami (np. BHP z kompetencjami społecznymi, szkolenie biblioteczne z wiedzą teoretyczną);
wprowadzić wytyczne łączące aktywności badawcze z efektami kształcenia;
wprowadzić w IPB narzędzia oceny kompetencji społecznych;
do uchwały Senatu wpisać termin udostępnienia programu kształcenia przed rozpoczęciem rekrutacji.

2. WERYFIKACJA EFEKTÓW:

uzupełnić sylabusy lub matrycę efektów o bardziej szczegółowe odniesienia tj. przyporządkować metody i mechanizmy weryfikacji do poszczególnych kategorii efektów kształcenia.

3. KWALIFIKACJE NAUCZYCIELI:

rozważyć zaangażowanie zewnętrznych specjalistów z przemysłu;
rozpowszechniać informację na temat możliwych szkoleń wśród promotorów i kadry dydaktycznej SD.

4. REKRUTACJA:

opisać proces rekrutacji na stronie anglojęzycznej;
rozważyć sposób punktacji udziału w projektach naukowych z uwzględnieniem roli i czasu zaangażowania oraz rodzaju projektu;
dopasować regulamin rekrutacji i poziom kształcenia do harmonogramu i zasad finansowania projektów;
zwiększyć dostępność poprzez udostępnienie plików w formie cyfrowej zamiast skanów;
włączyć w skład komisji rekrutacyjnych przedstawiciela samorządu doktorantów.

5. JAKOŚĆ OPIEKI NAUKOWEJ:

umożliwić zawieszenie kształcenia w uzasadnionych przypadkach;
zaoferować rozwiązania pomocne dla doktorantów będących rodzicami (opiekunami).

6. OCENA ŚRÓDOKRESOWA:

wprowadzić jednolite zasady oceny śródokresowej dla wszystkich doktorantów w SD;
usprawnić proces zbierania podpisów dla spotkań hybrydowych;
zapraszać doktorantów do uczestnictwa w ocenie śródokresowej w roli obserwatora.

7. UMIĘDZYNARODOWIENIE:

znacząco zwiększyć udział kadry międzynarodowej w procesie dydaktycznym;
wypracować atrakcyjne mechanizmy wsparcia mobilności międzynarodowej doktorantów;
rozważyć opracowanie programu kształcenia w języku angielskim.

8. SKUTECZNOŚĆ KSZTAŁCENIA:

wprowadzić dodatkowe, anonimowe mechanizmy ewaluacji skuteczności procesu kształcenia.

OPINIA KOŃCOWA

W wyniku weryfikacji Raportu Samooceny przedstawionego przez Szkołę Doktorską Uniwersytetu Morskiego w Gdyni oraz analizy informacji uzyskanych podczas wizytacji Zespół Oceniający KEN formułuje następujące wnioski. Proces kształcenia w Szkole Doktorskiej spełnia wymagania odpowiadające 8. poziomowi PRK. Pozostałe kryteria oceny uzyskały również ocenę pozytywną, co zostało szczegółowo omówione w niniejszym raporcie. Zastrzeżenia opisane w rekomendacjach przez Zespół, mają charakter zaleceń służących dalszemu doskonaleniu jakości kształcenia. Liczymy, że Szkoła Doktorska rozważy ich wdrożenie, widząc w nich szansę na usprawnienie procesu kształcenia młodej kadry naukowej. Ogólnie oceniamy jednostkę, procedury rekrutacyjne i proces kształcenia doktorantów pozytywnie. Rekomendujemy przeprowadzenie kolejnej ewaluacji Szkoły Doktorskiej Morskiego w Gdyni za pięć lat, zgodnie z art. 259 pkt 2 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” z 20 lipca 2018 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.).

VI. OCENA I UZASADNIENIE

Ocena końcowa:

pozytywna

Uzasadnienie:

Po przeanalizowaniu raportu samooceny oraz wizytacji, zespół powołany przez przewodniczącego Komisji Ewaluacji Nauki dokonał pozytywnej oceny Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Morskiego w Gdyni. W związku z powyższym rekomenduje się przeprowadzenie kolejnej ewaluacji tej placówki za 5 lat, zgodnie z art. 259, pkt. 2 ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.)”.

System Ewaluacji Szkół Doktorskich jest finansowany
ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

KEN

2023-2027

Minister Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

OŚRODEK
PRZETWARZANIA
INFORMACJI
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY